No. 160. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 8 Julij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *Breda*, brengen bij deze, ten verzoeke van den Heer Generaal Majoor, Plaatselijken Kommandant dezer Vesting, ter kennisse van allen en een iegelijk, dat tot nader order alle STEENPUIN zal moeten worden gestort in het Wagenspoor tusschen de Antwerpsche- en Waterpoorten en wel op de laagste punten, alwaar zulks door een bordje is aangeduid.

Breda, den 6. Julij 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Julij.

Als stellig wordt verzekerd, dat in een' op eergisteren gehouden kabinetsraad besloten is geworden, dat het fransch gouvernement geene vergunning zou geven voor eene werving onder de fransche regimenten tot reorganisatie van het vreemdelen-legioen in Spanje, en dat dienvolgens de onderhandelingen van den heer *de Campusano* en den maarschalk *Clausel* des aangaande met het fransche gouvernement geopend, afgesprongen zijn. Heden behelst dan ook reeds het *Journal des Débats* een artikel, hetwelk als de voorlooper van het openbaar worden van het besluit des gouvernements kan aangemerkt worden. Het beklaagt zich daarin hoogelijk over de slechte behandeling, welke het gezegde legioen, in weêrwil zijner talrijke diensten aan de zaak der koningin regentes, van het bewind te Madrid ondervond, als 't welk die troepen steeds van alles ontbloot had gelaten en op dit oogenblik het legioen nog 8 maanden soldij ten bedrage van 700,000 fr. schuldig was; hetzelve was van 5000 tot op 1,500 man gesmolten, waarvan nog 300 zieken en gekwetsten in vunze en vochtige verblijven te Pampeluna wegkwijnden. Het onvermijdelijk gevolg van het niet weder aanvullen van dit korps zal waarschijnlijk eene geheele ontbinding zijn. De vraag rijst dan, hoe men thans de medewerking van het fransch gouvernement, naar den zin van het viervoudig verbond, moet verstaan, en of men zich voor het vervolg tot eene geheele onzijdigheid zal willen bepalen.

Van het besluit des maarschalks *Clausel* om naar Spanje te gaan heeft men niets vernomen. Men schijnt thans het antwoord van het bewind te Madrid op de jongste gestelde voorwaarden van den maarschalk eerst af te wachten.

— Een van de zoogezegde doctrinaire bladen beweert, dat de generaal *de Rigny*, na zijne vrijspraak, openbare vergoeding voor den hem aangedanen hoon moest vorderen. Men denkt echter dat de generaal, nu zijne eer gered is, de zaak verder wel zal laten berusten. — In de zitting van den 30sten is men te Marseille tot het verhoor der getuigen tot ontlasting overgegaan. Den 1sten is daarop de vrijspraak gevolgd.

— Men spreekt van eene zamenkomst in het aanstaande kamp van Compiegne van koning *Lodewijk Philips* met den koning van Pruissen, welke strekken moest om de thans bestaande banden van goede nabuurschap naauwer toe te halen.

— Men verzekert, dat in een raad, op gisteren gehouden, eindelijk het bepaald besluit tot de ontbinding van de kamer van afgevaardigden is genomen. De ordonnantie zou den 10den of 15den Augustus worden openbaar gemaakt en men nu reeds instructien naar de prefecten in de departementen gezonden hebben, om wederom een rapport over den algemeenen staat der gemoederen op te maken en tijdig op den geest der verkiezingen te werken.

— Op voorstel van den minister voor het openbaar onderwijs, zijn de beide bekende schrijvers: *Victor Hugo* tot officier en *Alex. Dumas* tot ridder van het legioen van eer bevorderd geworden.

— De admiraal *Roussin* keert eerstdaags, men zegt aan boord der paket *Sesostris*, naar Konstantinopel terug.

— De laatste te Marseille ontvangen tijdingen uit Napels zijn schrikbarend. Van den 22 tot den 24sten zouden er, wanneer het berigt overdreven is, 1200 choleragevallen zijn geweest.

— De volgende telegraphische depeche is heden bekend gemaakt:

»Perpignan, 2 julij des avonds.

» Don *Carlos* zijnen contra-marsch voortzettende, is den 26sten met de Navarezen Anglesola, nabij Tarrega, doorgetrokken, zich op Flix rigtende, ten einde den Ebro over te trekken, en zich met Cabrera te vereenigen. Den 27sten is de baron *de Meer* met zijn leger van Martorelli naar Igualada opgebroken. Debrigadier *Osorio* heeft Baga van levensmiddelen voorzien, en is den 1sten te Puycerda terug gekeerd."

»De inhoud dezer depeche is als zeer gewigtig aan te merken, daar zij voor het eerst bepaald van den togt en de bewegingen van don *Carlos* spreekt, om den Ebro over te trekken.

Het *Journal des Débats* doet dit berigt heden door de volgende aanmerkingen vergezeld gaan.

» Flix ligt op den beneden-Ebro, tusschen Tortosa en Mequinenza. De depeche (van gisteren) heeft ons berigt, dat de kapitein generaal baron *de Meer* te Martorelli, bij Barcelona, met 14000 man stond. Uit de depeche van heden vloeit voort, dat terwijl de katalonische benden dien generaal noodzaakten om de omstreken van Barcelona te dekken, don *Carlos* met de Navarrezen, aan den anderen kant, naar de zijde van Lerida, zijne bewegingen voortzettede, om naar den Ebro af te zakken en deze rivier ongehinderd over te trekken. Het heeft inderdaad iets zeer troosteloos in, wanneer men de karlisten bij alle gelegenheden in hunne ontwerpen ziet slagen en eindelijk de uitvoering van een plan ziet voltrekken, hetwelk in den aanvang zeer hagchelijk, zoo zelfs niet onuitvoerbaar, scheen."

In een bijzonder berigt van den karlistischen kant uit Solsona, van den 24sten Junij, wordt gezegd, dat het hoofdkwartier van don *Carlos* toen te Foria was en de troepen van het expeditionnaire korps in de omstreken waren gelegerd; de brigaden van *Sobrevias* en *Ibanes*, alsmede een deel der troepen van *Tristany*, hadden zich bij het expeditionnaire korps aangesloten. De geestdrift der katalonische bevolking voor de zaak van don *Carlos* wordt in dit berigt zeer geroemd. Uit Bayonne schrijft men van den 30sten, dat aan die zijde der grenzen niets nieuws was voorgevallen. *Espartero* was nog den 24sten te Lodosa en *Uranga* te los Arcos. — Uit Pampeluna voegt men bij dit berigt, dat *Espartero* op het genoemde punt, te Lerin en te Logrono 9000 man bijeen had verzameld en met deze manschappen een aanval op Estella zou kunnen beproeven, zonder de linien van den Ebro en de Ribera te ontblooten. — Het regiment poolsche lanciers, dat uit twee eskadrons schijnt te bestaan, terwijl men te Saragossa er een paar andere zoekt op te rigten, is bij het spaansche leger ingelijfd, met behoud echter van het poolsche vaandel; onder hetzelve bevinden zich ook troepen van andere natien.

Oraa, de kommandant van het zoogenoemde leger van het centrum, heeft dezer dagen aan zijne troepen eene legerorder uitgevaardigd, welker inhoud een klaar bewijs geeft, hoe slecht het met de krijgstucht onder de troepen der koningin gesteld is, en waaraan men de nederlagen van Huesca en Barbastro te wijten heeft. In dit buitengewoon stuk leest men onder anderen:

» Telkens wanneer eene brigade of een bataillon in het vuur gaat, zal de kommandant, aan de achterhoede, eene halve kompagnie infanterie en een piket kavallerie plaatsen, die in last hebben te fusileren al wie ongekwetst en zonder verlof het slagveld verlaat.

De officieren der kompagnie die niet verhinderd hebben dat zich een soldaat verwijderde, zullen in hunnen rang geschorst, en gevangen naar een fort gebragt worden, tot zij bewezen hebben al het mogelijke te hebben gedaan, om de troepen bijeen te houden.

De chefs wier troepen verstrooid of op het gezigt van den vijand op de vlugt gegaan zijn, zullen binnen 24 uren voor een krijgsraad te regt staan.

Gedurende het gevecht wordt de grootste stilte bevolen; die kreten heeft doen hooren als: » Wij zijn afgesneden, verloren, verraden!" zal terstond met den dood worden gestraft.

Eindelijk wordt eene groote spaarzaamheid met de munitie aanbevolen, en verboden dat geheele batterijen en kompagnien op enkele guerillas vuren, en nog wel buiten bereik van het schot.

— Te Madrid wordt nog steeds over willekeur en huiszoekingen, door het bestuur verordend, geklaagd. Vooral schijnt men de personen te vervolgen die in briefwisseling met Frankrijk staan. Men was er ongerust omtrent Gallicie, waar de ondernemende karlistische benden de garnizoenen in de plaatsen hielden opgesloten. — Den 26sten heeft de bezwering der constitutie door de nationale garde en de bezetting der hoofdstad werkelijk in het Prado plaats gehad; in weêrwil van een stortregen, was er eene menigte volks op de been, na de plegtigheid der bezwering, hebben al de troepen, zoo men zegt ten getale van 12,000 man, een musketvuur geopend en daarna voorbij het balcon van het koninklijk paleis gedefileerd.

— De rente was heden iets hooger, hetgeen men enkel aan de behoeften van de plaats toeschrijft. Naar de spoorweg-aandeelen is tegenwoordig weder meer vraag; de spaansche fondsen blijven op dezelfde hoogte en zonder navraag. De notering was heden (4 *Julij*); 5 pCt. 110,20; 3 pCt. 79,15; Nap. renten [illegible]; Sp. Ardoin 23¾; Pass. 5½; Rom. L. 101¾.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 6den Julij.

Gisteren middag zagen wij het 3de bataillon der 10de afdeeling infanterie door deze vesting trekken; heden morgen werd hetzelve gevolgd door het 1ste bataillon dier afdeeling; deze troepen kwamen uit het kamp bij Rijen en begaven zich naar Bergen-op-Zoom.

— Van gisteren wordt uit 's Hage geschreven dat men HH. KK. HH. eerst op het einde dezer week uit Berlijn in de residentie terug verwacht.

— Gisteren is te 's Gravenhage door Z. Exc. den baron *van Pallandt van Keppel*, minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken *der Hervormde Kerk, enz.*, vergezeld van den heer secretaris en adviseur *Janssen*, de *twee en twintigste* vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk geopend, bestaande dezelve uit de navolgende leden, als: de heeren Dr. *H. H. Donker-Curtius*, predikant te Arnhem, president; *D. Hendriks*, predikant te Groningen, vice-president; *I. J. Dermout*, predikant te 's Gravenhage, secretaris; *J. J. Roozeboom*, predikant te 's Gravenhage, secundus-secretaris; *B. Nieuwold*, predikant te Leeuwarden, secundus van den vice-president; *J. R. Scholten*, te Amsterdam, quaestor-generaal; *J. Clarisse*, hoogleeraar te Leiden; *H. J. Rooijaards*, hoogleeraar te Utrecht; *L. G. Pareau*, hoogleeraar te Groningen; *J. L. Nijhoff*, predikant te Gouda; *F. L. der Kinderen*, predikant te Alkmaar; *C. de Visser*, predikant te Tholen; *L. Merens*, predikant te Utrecht; *H. J. Romeny*, predikant te Zwolle; *S. G. Prins*, predikant te Chaam; Dr. *G. Benthem Reddingius*, predikant te Assen; *G. J. de Chaufepié* en *G. Ruitenschild*, predikanten te 's Gravenhage; *B. Slingenberg*, ouderling te Coevorden.

— Door de Provinciale Staten van Utrecht is in derzelver vergadering van gisteren als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen, de heer *W. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken van Coelhorst*. Terzelfde vergadering is tot lid van de Gedeputeerde Staten van Utrecht herkozen, de heer mr. *P. A. Hinlopen van Sterkenburg*, en in plaats van het overleden lid van dat kollegie, mr. *O. van Romondt*, benoemd, Jhr. mr. *P. A. Beerlaerts van Blokland van Oosterwijk*.

— De vergadering der provinciale Staten van Holland is eergisteren te Haarlem geopend. In het verslag omtrent den toestand van dat gewest door de gedeputeerde Staten in die vergadering uitgebragt, komt in de eerste plaats weder het gunstige getuigenis voor omtrent den goeden geest der ingezetenen, derzelver gedienstige verdraagzaamheid, orde en verlichting, en wordt hulde toegebragt aan de nieuwe opofferingen die de bewoners van dat gewest zich getroost hebben ter leniging van de onheilen door de jongste stormen en watervloeden veroorzaakt, ten gevolge van welke tegemoetkoming aan de meer opzettelijk hulpbehoevenden en noodlijdenden eene vergoeding van 56½ percent is kunnen aangeboden worden. Verder wordt er in gesproken over de schade door de genoemde stormen aan de zeeweringen, dijken en andere werken toegebragt. De toestand daarvan wordt als des te hagchelijker afgeschilderd, dat schier overal de middelen ontbreken om de vereischte herstellingen naar behooren te doen plaats hebben en, de gewestelijke middelen geene nieuwe opofferingen ter tegemoetkoming kunnende gedoogen, de daarom gedane aanvragen zonder uitzondering zijn moeten afgewezen worden. Aan de dijks- en polderbesturen blijft nu nog slechts de hoop op de gunstige beslissing der hooge regering, wier bijstand zij hebben ingeroepen. Intusschen vorderde de staat van zaken ten deze, vooral in Noord-Holland, voor het vervolg eene meer doorslaande voorziening en algemeene maatregelen, evenzeer als eene juiste bepaling gevorderd wordt van de bevoegdheid der dijksbesturen. In den toestand der rivieren en der Voornsche en Noord-Hollandsche kanalen is geene verandering van belang voorgevallen. De droogmaking van den Zuidplas in Schieland gaat geregeld voort; het getal der aldaar werkende watermolens, 22 bedragende, zal in den loop van dit jaar waarschijnlijk nog met 12 worden vermeerderd; de waterspiegel is reeds ruim eene el gedaald en de droogmakerij voor een derde gedeelte van haar water ontledigd. — Over de geprojecteerde uitwatering in zee te Scheveningen wordt nog steeds onderhandeld; terwijl de verfraaijingen aan het Haagsche Bosch vele handen werk geven. De wegen zijn overal vrij voldoende en ondergaan nog steeds verbeteringen. De daarstelling van den spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem voortgang zullende hebben, bestaat het uitzigt, dat eene gelijke onderneming van de hoofdstad naar de Duitsche grenzen zal worden verwezenlijkt, iets waarop de Amsterdamsche handel vooral, den hoogsten prijs stelt. De berigten omtrent den landbouw zijn over het algemeen niet ongunstig. De boter- en kaas-handel gaf niet tot tevredenheid. In Noord-Holland alleen zijn over de 11 millioen ponden kaas ter markt gebragt. — De ontginningen van woeste gronden gaan goed voort. — De haringvisscherij heeft eene goede uitkomst opgeleverd, zijnde er 700 lasten meer dan in 1835 gewonnen. De verzending uit Rotterdam van versche kabeljaauw en schelvisch was zeer aanmerkelijk.

De handel is, ten gevolge der toenemende concurrentie en de overdrevene elders gedane speculatien over het algemeen eerder af- dan toegenomen, waar echter tegen overstaat, dat de bankbreuken aan onze beurzen zoo goed als vreemd zijn gebleven en men reden heeft het stilzitten en beperkt vertier als eene heilzame omstandigheid te beschouwen, waardoor men hier te lande voor verliezen bewaard is gebleven. — De graanhandel bleef weinig beduidend. — Het getal ingekomen schepen was minder dan in 1835; maar de nationale scheepsreederijen gingen vooruit. De opgaven omtrent den Rijnhandel luiden niet gunstig; te Rotterdam alleen werd vier en drie vierde millioen ponden minder dan in het vorig jaar verzonden; men streelt zich echter met betere vooruitzigten. De fabrijken gaan niet achteruit; sommige nemen toe in bloei. — Het onderwijs levert zeer voldoende uitkomsten op. — De bevolking werd gedurende 1836 met 7916 zielen vermeerderd, en bedroeg op den 1sten januarij 910,758 zielen.

— Ingevolge koninklijk besluit is bepaald dat voortaan de betrekking van directeur en kommandant in de hoofddepartementen der marine niet meer als eene vaste betrekking maar als eene tijdelijke commissie of kommandement zal worden beschouwd, ten gevolge waarvan tot kommandant der marine in het hoofddepartement van de Zuider-Zee voorloopig voor drie jaren is benoemd, de schout-bij-nacht *A. W. de Man*.

— Dezer dagen heeft Zijne Majesteit zijne goedkeuring verleend aan eene door jhr. mr. *C. Backer*, lid der regtbank van eersten aanleg te Amsterdam, de commissie van landbouw in Noord-Holland en *A. Perk*, notaris te Hilversum en agent van het domein voor het Gooiland, voorgenomen oprigting eener maatschappij ter bevordering van de kultuur in Gooiland, alsmede van de daarvan aan Hoogstdezelve onderworpen statuten. De verrigtingen dier maatschappij zullen ten onderwerp hebben, het aankoopen of in erfpacht nemen van heide-, bouw- of driestgronden, het opbouwen van woningen, het aanleggen van eiken hakhout, enz., alsmede het middellijk bevorderen van de ontginningen; zoowel voor de bijzondere rekening van Zijne Majesteit, als voor die van het fonds der nationale nijverheid, zijn in deze maatschappij reeds eenige aandeelen genomen.

— Uit Nijmegen schrijft men dat aldaar heden avond met een groot gevolg per stoomboot uit Keulen werd verwacht Z. M. de Koning van Wurtemberg, alsmede de prinsessen zijne dochters, *Maria* en *Sophia*, reizende deze doorluchtige personaadjen onder den naam van graaf en gravinnen *von Teck*. Hoogstdezelven zouden in het logement de Plaats Royaal nachtverblijf houden en morgen ochtend de reis naar 's Gravenhage vervolgen.

— Z. M. de Koning van Hanover (Hertog *van Cumberland*) is den 28sten Junij in zijne hoofdstad aangekomen, en aldaar door zijnen broeder, den onderkoning, hertog van *Cambridge*, benevens de verdere hooge autoriteiten, ontvangen. Des avonds is de geheele stad geïllumineerd geweest. Den volgenden dag is de vergadering der Algemeene Staten, bij koninklijk bevelschrift, gesloten geworden. Men dacht dat de Koning slechts kort in zijne hoofdstad vertoeven en zich naar de baden van Karlsbad zou begeven, van waar hij in Augustus zou terugkeeren.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren ging weinig om. De notering was Belg. 101⅛; O. Metall. 103½; Spanje Ardoin 21⅞, ¾; Difered. 7½; Nap. renten 92¼; B. Ta-vliere 58½; Sicil. 91½; Rom. L. 101⅛; Certif. te Antw. 97½; Braz. 85. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pct. premie.

Over Belgie zijn berigten uit Londen tot den 3den dezer ontvangen, die niets van aanbelang inhouden.

Ter Londensche beurze van den 3den waren genoteerd: consols 92⅞; Ned. W. S. 2½ pCt. 52⅝; idem 5 pCt. 99⅞; Sp. Ard. 22⅝, 22⅞, tegen 17 Julij 22⅛, 22, ¼; Port. 5 pCt. 44; 3 pCt. 27¾ à 28⅝; Braz. 84.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

13de Trekking	14de Trekking.
N°. 13951 een prijs van 1000 gld.	N°. 7600 een prijs van 1000 gld.
	» 13863 » » » 1000 »
	» 9126 » » » 30,000 »
	» 13558 » » » 1000 »

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Sch. 2½ pCt. $52\frac{9}{16}$, ½; dito 5 pCt. $99\frac{5}{16}$, ¼; Kansb. ƒ $22\frac{15}{16}$, $22\frac{13}{16}$; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93⅛; Handelm. $174\frac{15}{16}$; Oost-Indie 5 pCt. 97⅝; Ard. 85 à 21⅞; Met. 5 pCt. 99⅝, ¾; Columb. 17; Per. 15½, ⅜, ¼.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoo pers.